

Photo Pierre Dany - Droits réservés

(Budapest, 1921. november 5. – Senlis, Franciaország, 1994. január 17.), Liszt Ferenc-díjas zongoraművész, az egyik legjelentősebb és világszerte legismertebb magyar komolyzenei előadóművész.

A cigányzenész családból származó zongoraművész 1921. november 5-én született Budapesten. Eleinte édesapja, id. Cziffra György tanította zongorázni, ötéves korában már nyilvánosság előtt lépett fel, hogy improvizációival pénzt keressen családjának egy cirkuszban. Kilencéves korától Dohnányi Ernő növendéke volt a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán, tizenhárom évesen már sikeres koncertkörutakat tett Skandináviában és a Benelux-államokban, valamint Magyarországon. Klasszikus zenei sikerei és vitathatatlan tehetsége ellenére a zenei elit csak bázongoristának tartotta, ugyanis továbbra is fellépett lokálokban, szórakozóhelyeken. 1942-ben behívták katonának, majd szovjet fogságba esett, ahonnan megszökött. 1947-től tanulmányait Ferenczi György tanítványaként folytatta, és újra a pesti éjszakák csodált zongoravirtuóz-életét élte (többek között Vásáry Tamás is bárról bárra követte, hogy hallhassa játékát).

1950-ben a Rákosi-rendszer elől disszidálni próbált, ám elfogták és kényszermunka-táborba zárták, ahol a durva munkától és a kegyetelen bánásmódtól (kötömböket kellett törnie Recsken) kezei maradandó sérüléseket szenvedtek. Ennek ellenére szabadulását követően, 1953-tól újra gyakorolni kezdett, de ekkor már kézvédővel és csak fájdalmak közepette tudott zongorázni. 1956-ban hagyta el Magyarországot, rögtön azután, hogy a forradalom előestéjén Bartók II. zongoraversenyét játszotta hatalmas sikerrel. "A közönségből úgy tört ki a taps, mint az izzó láva" - írták a koncertről a kritikusok. Feleségével és fiával először Bécsben állapodott meg, ahol menekülésük után mindössze tíz nappal adott szólóestje óriási lelkesedést váltott ki. Később Párizsban talált második otthonra, s meghódította a világ vezető koncerttermeinek közönségét.

Repertoárján elsősorban Schumann, Chopin és Liszt művei szerepeltek, amelyek nagy részét hanglemmezre is játszotta, emellett előszeretettel adta elő saját Liszt-stílusú átíratait, parafrázisait. 1966-ban kezdeményezésére jött létre a Festival de la Chaise-Dieu, 1969-ben pedig megalapította a nevét viselő versailles-i zongoraversenyt. Később tehetséges ifjú zenészek támogatására létrehozta a Cziffra Alapítványt.

Fiával, ifj. Cziffra György karmesterrel több közös koncertet adtak, ám egyetlen gyermekének 1982-ben váratlanul bekövetkezett halála után már csak zongora szólókoncerteket adott. Franciaországban megkapta a Becsületrend tiszti fokozatát, Magyarország pedig 1993-ban a Köztársasági Érdemrend Középkeresztjét adományozta neki. 1994. január 17-én halt meg Párizsban, végső búcsúztatását szűk családi körben tartották. Önéletrajzi könyvét *Ágyúk és virágok*

címmel 1983-ban jelentette meg a Zeneműkiadó. Itt írja: "Csak az árnyékból a fénybe való átmenet korszakában éreztem hogy valóban élek, és szabad vagyok, olyankor amikor sötét börtönéből kiröppenhetett a tűzmadár."

http://www.youtube.com/watch?v=X_Wqi_XlaeA&feature=BFa&list=PL285C2743967392E5